

Kto ty jesteś?

POLAK MAŁY

Miesięcznik dla dzieci

nr 2 (28) luty 2023

Drodzy!

Nie wiemy, w którym momencie trafi do Was ten numer, ale wiedźcie, że myśłami i sercem jesteśmy z kaźdym i kaźdą z Was. Czasy sę trudne i niespokojne. Na pewno przeżywacie duźo trudnych emocji. Wierzymy, że macie wsparcie w waszych rodzicach i macie z kim porozmawiać o swoich przemyśłeniach i obawach. Mamy nadzieję, że ten numer pozwoli Wam miło spędzić czas i oderwać się od biejących wydarzeń.

Redakcja Kuriera Galicyjskiego

Luty jest ostatnim miesięcem zimowym

Witajcie! Tak, tak! Luty jest miesięcem zimowym. I nie patrząc na zachodzące zmiany klimatyczne – wyźsza średnia temperatura powietrza w grudniu i styczniu, częste opady deszczu, budźąca się przyroda (kwitną wiosenne kwiaty, leszczyna, magnolia, budźą się pszczoły i różne owady itd.) – czyli anomalne zjawiska na większą skalę, to jednak luty stara się być tradycyjnym miesięcem i nie przypominać rozkapryśzonego marca. Co to znaczy?

Będą większe opady śniegu. Ale będzie to śnieg mokry, ciężki i występujący raczej tylko na terenach górzystych. Taki śnieg utrudnia miłownikom górzskich zimowych wycieczek i sportów zimowych spędzanie czasu w tradycyjny od lat sposób. Trzeba też pamiętać o zagrożeniu lawinowym, raptownych porywających wiatrach czy nawet niebezpiecznych wichurach! Jednym zdaniem: luty ma być duźo cieplejszy niż dotychczas, śnieg będzie utrzymywać się wysoko w górach, a na nizinach szybko stopnieje. Dlatego korzystajcie z kaźdej okazji! Lepcie bałwanki, nie chowajcie daleko sanek i nart!

SAVOIR+VIVRE (nie tylko dla dzieci)**Rękawiczki**

Zimowe ferie Kuba i Buba spędzili oddzielnie: Kuba na obozie harcerskim, a Buba na sportowym. I choć bardzo do siebie tęsknili, nie dali tego po sobie poznać.

– Cześć! – mruknął Kuba, wysiadając z pociągu.

– Cześć! – mruknęła Buba, majstrując coś przy swoim plecaku. Jej pociąg przyjechał pół godziny wcześniej.

– Tak się witacie po dwóch tygodniach? – mama spojrzała ze zdumieniem na bliźniaki.

Buba w milczeniu wyciągnęła rękę do Kuby. Kuba popatrzył na jej dłoń i... poczerwieniał z gniewu.

– Tato, powiedz jej coś! – krzyknął.

– No co? – wrzasnęła Buba. – Kobieta może podawać mężczyźnie dłoń w rękawiczce! Chyba że jest dużo starszy i chce mu okazać szacunek!

– Ja jestem starszy! – zawył Kuba.

– Ale tylko o sześć minut! – prychnęła Buba. – Mamo, powiedz mu!

Zaczerwieniona mama rozejrzała się dyskretnie dookoła – miała wrażenie, że wszyscy na nich patrzą.

– Rzeczywiście, kobieta nie musi zdejmować rękawiczki, gdy podaje rękę – przyznała szeptem. – Chyba że nie jest to elegancka rękawiczka, a gruba rękawica, na dodatek przemoczona i brudna.

Albo gdy podaje rękę osobie starszej, którą trzeba szczególnie uszanować...

– No i co?! – zatriumfowała Buba.

– To są twoim zdaniem eleganckie rękawice? – zdenerwował się Kuba.

– Owszem, eleganckie – powiedziała Buba. – Tyle że bokserskie. Dostałam je od naszego trenera, na pamiątkę!

Mama i tata popatrzyli na siebie z westchnieniem. Nie spodziewali się, że tak szybko wszystko wróci do normy...

Grzegorz Kasdepke

Materiały opublikowane za zgodą autora

Nie zapominajcie o ptaszkach

Mam do Was prośbę. Spędzając mile i wesoło czas po kolejnych opadach śniegu, nie zapominajcie o ptaszkach, które w czas zimowy przebywają w naszych okolicach. Jeżeli nawet te opady będą krótkotrwałe, to jednak przykryją trawy, szyszki czy runo leśne. A to znaczy, że ptaki nie będą mogły zdobyć potrzebnego pokarmu i zwrócą się do Was o pomoc. Wierzę, że macie przygotowane nasionka (**UWAGA! NIE okruszy chleba czy suchary!**) i słoninkę. Karmniki na pewno zostały umocowane jeszcze w jesieni.

My zostajemy na zimę!

sójka

wróbel

sikorka

dzięcioł

My przylatujemy na zimę!

jemiołuszka

gil

Ofiarowanie Pańskie (Matki Boskiej Gromnicznej) – 2 lutego

Poświęcona gromnica jest oznaką wiary, nadziei i miłości.

Modlitwa na Ofiarowanie Pańskie:

„Panie Jezu Chryste, światłości prawdziwa, który oświecasz każdego człowieka na ten świat przychodzącego: pobłogosław te świece i poświęć je światłem Twojej łaski, aby jak te świece, płonące ogniem widzialnym, rozpraszają ciemności nocy, tak serca nasze, oświecone niewidzialnym ogniem, to jest blaskiem Ducha Świętego, były wolne od ślepoty błędów naszych: abyśmy mogli po oczyszczeniu oczu duszy ujrzeć to, co się Tobie podoba, a nam pożytek przynosi”.

Matka Boska Gromniczna

Świątynia światłem gromnic płonie
I woła: Matko! oświeć życia znój!
Przed prawem schylasz święte skronie,
Bo w niem pokory i pociechy zdrój.
Postulszna, cicha do ostatka
Wypełniasz kornie, co rozkazał Bóg,
I wiesziesz rzesze jako matka,
Gdy staną trwożne wśród rozstajnych dróg.
Niech nam przypomni blask gromnicy,
Że nim pójdziemy na straszliwy sąd,
Ma dusza jaśnieć wśród ciemnicy,

MATKA BOSKA GROMNICZNA, GRAFIKA, ANIELA Z WOLSKICH PAWLIKOWSKA, CYKL 1932-1936, ZE ZBIORÓW MNZP

I mężnie łamać szal i grzech, i błąd.
Świątynia światłem gromnic płonie,
I myśl ulata, gdzie pokory kwiat,
Nad burze, gromy, ciemne tonie,
I nad niedole ludzkich, biednych chat.
Świątynia w blaskach świec jaśnieje,
I ufnie błaga cały polski lud:
Pokoju otwórz nam wierzeje
Na szczęście, chwałę, nowych czasów cud!

Ks. Ewaryst Nawrowski

Ptaki na śniegu

| Sikorki – dzwoneczki ze srebra
| w polu zimowym na śniegu.
| Wróble – kuleczki ciepła –
| żalą się ziemi i niebu.
| Nie ma ich dzisiaj pod oknem,
| pogasty w śnieżnej zadymce...
| Podziel się z nimi domem,
| zawieś im domek na tyczce,
| rzuć garstkę smacznych okruchów
| pomiędzy białe opłotki –
| niech się rozdzwoni dzwoneczek
| w sercu głodnej sikorki.

Kazimierz Śladewski

„**Święto** to okres szczególny, najczęściej kojarzący się z odpoczynkiem, czasem wolnym od pracy, spotkaniami rodzinnymi. Święta posiadają różną genezę oraz różny zasięg. Duża część świąt w Polsce ma charakter religijny. Polska jest krajem, w którym dominuje katolicyzm, stąd szereg obchodzonych świąt katolickich.

”

Walentynki – 14 lutego

Dzień Świętego Walentego

To dzień dobry dla każdego!

*W tym dniu wszyscy to wyznają,
Że chcą kochać i kochają!*

Dzień, w którym w sposób szczególny okazujemy swoje uczucia ukochanej osobie. Do najbardziej popularnych zaliczane są serie serduszek (papierowych, wśród ogromnej ilości drobnej biżuterii, wyrobów ceramicznych czy drewnianych), kwiaty i oczywiście słodycze (czekoladowe serduszka, lizaki w kształcie serca lub splecionych serc, czekoladowe pralinki, czekoladki, batoniki, tabliczki czekolad)! Dzisiaj jest bardzo dużo rodzajów czekolad i nauczono się wzbogacać ich smak różnymi dodatkami. **Wesołej zabawy i SMACZNEGO!**

Czy wiesz, że...

Głównym składnikiem potrzebnym do wytworzenia czekolady jest ziarno kakaowe.

Bardzo dawno temu Indianie pierwsi wymyślili, jak można wykorzystać owoce kakaowca rosnące na drzewach niedaleko ich wioski. Potrafili przygotowywać kakao z nasion kakaowca. Dodawali do niego miód, wanilię, chili lub inne przyprawy. Dla Indian nasiona kakaowca były tak cenne, że za dziesięć małych ziarenek można było kupić jednego królika.

Do Europy czekoladę sprowadzono jako napój i dopiero całkiem niedawno zaczęto produkować ją w twardej tabliczce.

Czekolada to niezwykle smacny przysmak. Zjedzenie tabliczki takiego przysmaku dodaje sił w czasie długich i trudnych wędrówek, a podczas nauki pomaga lepiej zapamiętywać skomplikowane rzeczy. Zimą można wypić filiżankę gorącej czekolady, by poczuć się rozgrzanym, silnym i weselszym.

Tłusty czwartek – 16 lutego

Dzisiaj pączków zjedz trzydzieści,
ile ci się w brzuchu zmieści,
i faworków dorzuc sto,
dziś obżarstwo że ho-ho!

Na tłusty czwartek życzę dużo lukru,
kruchych faworków, oponek z masą cukru,
pękatek pączków z nadzieniem smakowitym,
karnawałowych ciasteczek o smaku znakomitym.

Był sobie mały, tłusciutki pączek.
Był okrągłutki i nie miał rączek.
Z wierzchu miał piękną, chrupiącą skórkę,
a w środku dziurkę na konfiturkę!

Dzień języka ojczystego – 21 lutego A także ostatki!

Spróbujcie połączyć wesołe zabawy w przededniu Wielkiego Postu z humorem w języku polskim.

Humor (nie tylko szkolny)

Nauczyciel:

– Nie rozumiem, jak jeden człowiek może zrobić tyle błędów.

Kazio:

– Wcale nie jeden. Pomagali mi brat i siostra.

Nauczyciel tłumaczy dzieciom, że Ziemia kręci się wokół Słońca. Wstaje Kazio:

– A dookoła czego kręci się w nocy, kiedy Słońca nie ma?

Kazio wrócił ze szkoły. Mama pyta:

– Byłeś dzisiaj grzeczny? Nie biegales, nie wygłupiałeś się?

– Nie, mamu, bo cały czas stałem w kącie.

Jak myślisz, dlaczego ryby milczą?

Spróbuj włożyć głowę do wody i mówić.

– A więc od ciepła wszystko się rozszerza. A od zimna?

– Wszystko się kurczy.

– Doskonale. A teraz daj mi na to jakiś przykład.

– Na przykład dni są zimą krótsze niż latem.

Dzień kota – 17 lutego

Ciekawostka językowa

Wyjaśnij znaczenie następujących zwrotów:

„drzeć z kimś koty”

„kupować kota w worku”

„bawić się jak kot z myszką”

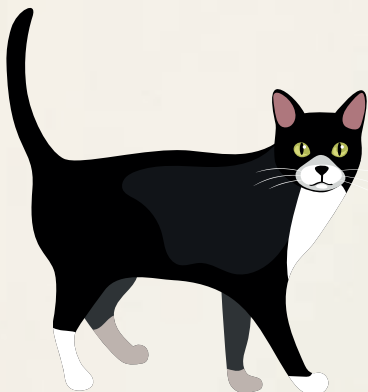
„tyle co kot napłakał”

Koty są w naszych domach od tysiącleci, lecz pomimo upływu czasu wciąż nie wiemy o nich wszystkiego. Jeżeli jesteś właścicielem kota, to wiesz, jak jego zachowanie potrafi być zaskakujące i nieprzewidywalne. Koty to niezwykle istoty i choć wydaje nam się, że je udomowiliśmy, to wielu uważa, iż to one udomowiły nas.

Przyjaźń ludzi i kotów rozpoczęła się bardzo dawno, bo ponad 10 tysięcy lat temu **w odległych zakątkach Afryki**. To tam w kraju zwanym wówczas Nubią, leżącą na terenie dzisiejszego Egiptu i Sudanu, znaleziono dowody na to, że drogi ludzi i kotów przecięły się, a ich wspólna wędrówka trwa do dziś.

Początkowo **kot domowy** nie pełnił funkcji pupila, słodkiego pieszczoła czy zaprzyjaźnionego towarzysza, jak ma to miejsce obecnie. Dawniej kot w domu miał konkretne obowiązki. Najważniejszym z nich było tępienie gryzoni i innych szkodników, które żerowały na zapasach i płodach rolnych zebranych przez ludzi.

Pierwsze ślady kotów domowych w Europie pochodzą z czasów, gdy zostały nawiązane stosunki handlowe pomiędzy Afryką a naszym kontynentem. Przywiezione przez marynarzy koty szybko zadomowiły się na nowych terenach i szybko zostały cenionymi oraz poszukiwanymi zwierzętami tępiącymi

szkodniki. Niestety początki relacji kotów z ludźmi są tak odległe, że do dziś pozostaje w tej kwestii wiele niedomówień i cała masa pytań bez odpowiedzi. Nikt

tak naprawdę nie wie, w jaki sposób zawiązała się pierwsza nić przyjaźni pomiędzy człowiekiem a kotem. Nie wiadomo też, jaką funkcję pełniły pierwsze koty domowe. Archeolodzy, archeozoolodzy oraz paleontolodzy we współpracy z genetykami i biologami starają się znaleźć odpowiedzi na dręczące nas pytania, lecz jedno jest pewne – koty już na zawsze pozostaną owianymi tajemnicą stworzenia, które, mrucząc tajemniczo, pojawiają się między ludźmi.

Koty są dziś bohaterami wielu legend i bajek, bo kto nie słyszał o kocie Klakierze, Kocie w butach czy Filemonie i Bonifacym. Występującym w wielu bajkach Babom Jagom zawsze towarzyszy czarny kot. Futrzane czworonogi pojawiają się w legendach na całym świecie.

W Birmie opowiada się historię o kochającym podróże synu bogatego rolnika. Podczas jednej z wędrówek trafił on na przystań, gdzie marynarz z obcego kraju trzymał w klatce dziwne stworzenie. Miało ono gęste futro, puszysty ogon i wydawało dziwne, smutne dźwięki. Chłopak nie mógł oderwać od niego oczu i w końcu kupił od marynarza klatkę razem ze stworzeniem. Następnie wysłał służącego, by ten odstawił zwierzę do domu, a sam ruszył w dalszą podróż.

Po wielu miesiącach, wracając do domu, dowiedział się o ogromnej pladze myszy, która nawiedziła okolicę. Jakie było jego zdziwienie, gdy okazało się, że jedynie jego dom oparł się żarłocznym gryzoniom. Szybko wyszło na jaw, że kupione przez niego w porcie zwierzę uwielbia polować na gryzonie i dzięki niemu zebrane w magazynie plony przetrwały plagę. Rozesłał wówczas służbę do dalekich krajów, by ci znaleźli więcej takich stworzeń i przywieźli je do Birmy.

Na Filipinach znana jest historia o kocie, który ogrzał swym ciałem małego Jezusa, gdy ten leżał jako niemowlę w stajence. Jak pewnie wiecie, noc była wówczas chłodna, a Maryja nie miała na sobie zbyt wiele, by zapewnić dziecku porządne okrycie. Wtem, jakby znikąd, pojawił się stary, wyliniaty i zapewne chory kot, który powoli podszedł do żłobu i położył się obok niemowlaka.

Niemowlę wówczas uspokoiło się i spokojnie zasnęło. Maryja, ucieszona całą sytuacją, delikatnie pogłaskała stare kocisko po głowie, a ono w cudowny sposób odmłodziło i na oczach wszystkich stało się na powrót młodym kociakiem o gęstym, szarym futrze. Podobno dlatego, gdy dobrze się przyjrzeć szarym dachowcom, można dostrzec w ich ubarwieniu na głowie ledwo widoczną literę M.

Czy wiesz, że...

- Koty pojawiły się na świecie miliony lat przed psami.
- W starożytnym Egipcie za zabicie kota groziła kara śmierci.
- Kocie uszy kontrolują aż 32 różne mięśnie. Koty mogą obracać uszy o 180 stopni.
- Kot może skoczyć bez problemu na odległość sześciu długości swojego ciała.
- Koty pocą się przez podszwy łap.
- Koci nos jest jak nasz odcisk palca: nie ma dwóch jednakowych.

- Koty nie czują słodkiego smaku.
- Koty nie mają obojczyka, dzięki czemu mogą wcisnąć się w każdy otwór, przez który przechodzi ich głowa.
- Koty wykorzystują swoje wąsy, by sprawdzić, czy przejście jest na tyle szerokie, że się w nim zmieszczą.
- Koty mają trzy powieki - trzecia jest zwykle widoczna w rogu oka w postaci malutkiego trójkątka jasnej (białawej lub lekko różowej) tkanki. Zapobiega wysychaniu oka i połowicznie przymyka się wtedy, gdy kot jest chory.
- Specyficzna budowa kocich pazurów, które wygięte są tylko w jedną stronę, sprawia, że kot łatwo i chętnie wejdzie na drzewo - ale nie będzie już umiał z niego zejść.
- Przeciętny kot przesypia 2/3 swojego życia.
- Ciało kota jest niezwykle elastyczne - znajduje się w nim aż 230 kości (u człowieka 206), z czego aż 53 luźno połączonych kręgów jest w kręgosłupie (dlatego jest on tak giętki). Z kolei aż 23 - czyli 10 proc. wszystkich kości - jest w samym ogonie.
- Kot nie jest w stanie przeżuć dużych kawałków pokarmu, gdyż jego szczeka nie porusza się na boki. Dlatego karma dla kota powinna być dokładnie podzielona na małe kawałeczki.
- Dzięki wyjątkowej czułości na drgania i wibracje większość kotów potrafi wyczuć nadchodzące trzęsienie ziemi nawet na kwadrans wcześniej.

znalezione w Internecie

Z przymróżeniem oka

Białe śnieżki
Biały chodnik,
białe ścieżki,
myszy grają
w białe śnieżki!

Biały schodek,
biały płotek,
myszy
chcą grać w śnieżki
z kotem!

A co na to kocur bury?
Schował się
do mysiej dziury!

Dorota Gellner

Popielec – 22 lutego

OCAL

„Zabierz mi grzechy moje
pierwsze
ostatnie
wszystkie
lecz głupie serce ocal
przykryj figowym listkiem”

ks. Jan Twardowski

Wielki Post

Wielki Post zaczyna się w Środę Popielcową, tj. 47 dni przed Wielkanocą. W czasie Wielkiego Postu mamy sześć niedziel, które jako pamiątka Zmartwychwstania są dniami radości, a w nich nie obowiązują reguły postu. Aby więc post trwał 40 dni, zaczyna się o sześć dni wcześniej. Wszystkie niedziele Wielkiego Postu mają u nas od dawna ustalone swoje nazwy. I tak pierwsza niedziela Wielkiego Postu zwie się Wstępną (też Chudą), druga Suchą, trzecia Głuchą, czwarta Śródpostną (Radosną lub Tłustą), piąta Czarną (Morzaną), a szósta Palmową (też Kwietnią). (...)

W tym roku w lutym będziemy wspominali jeszcze jedną ważną datę. Rok temu, **24 lutego**, rozpoczęła się zakrojona na szeroką skalę inwazja wojsk rosyjskich na Ukrainę. Polska od razu wyciągnęła pomocną dłoń do sąsiadów. Ukraina nie zapomni tego wsparcia. Być może taki odruch Polaków wynika z tego, że w historii niejednokrotnie

sami doświadczali rosyjskiej agresji. W tym roku obchodziliśmy przecież 160. rocznicę powstania styczniowego, wymierzonego w rosyjskiego zabórce.

Kalendarzowa zima już prawie za nami! Jak się z tym czujecie? Czy już wyczekujecie wiosennych podmuchów wiatru, delikatnych deszczyków, otwierających się pąków kwiatów? Bo ja – tak! Nie mogę się też nacieszyć tym, że dni są i nadal będą coraz dłuższe. Wyczekujmy więc słońca i wspaniałej wiosny. Do zobaczenia, do usłyszania w marcu!

Babcia Kazia

Pismo jest redagowane przez zespół „Kuriera Galicyjskiego”.
Adres do korespondencji: Kurier Galicyjski – Kto ty jesteś?,
Lwów 79044, Ukraina.

Львів 79044, ул. Мельника 22/3, вул. Мельника 22/3,
telefon redakcji: +38 0980712564,

e-mail: nowykuriergalicyjski@gmail.com

Wydawca Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”.

Видавць ГО „Кур’єр Галицький”.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія КВ № 24707-14647 Р

видане Державною Реєстраційною Службою України 17.02.2021 р.
Świadcтво rejestracji: seria KW nr 24707-14647 R wydane przez
Państwową Rejestracyjną Służbę Ukrainy 17.02.2021.

Tytuł jest dostępny na licencji Creative Commons. Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa.

Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Stowarzyszenia „Kurier Galicyjski”. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw – Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”.

**Код премераты
УКРПОШТА
68416
46299**

